

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

**Domu Pojednania i Spotkań
im. Św. Maksymiliana M. Kolbego w Gdańsku**

za rok 2011

1. Sprawy organizacyjne

Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana M. Kolbego w Gdańsku w okresie sprawozdawczym rozwijał prowadzoną dotychczas działalność programową. Realizacja zadań polegała na organizacji w duchu franciszkańskim przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym, społecznym, kulturalnym i międzyreligijnym. Istotnym elementem działalności DMK było wspieranie międzynarodowej wymiany młodzieży oraz pełnienie swoistej służby na rzecz pojednania i zbliżenia pomiędzy narodami. Dom ściśle współpracował z Polsko-Niemiecką Współpracą Młodzieży (www.pnwm.org), jako jej jednostka centralna dla podmiotów katolickich w północnej Polsce. Będąc członkiem instytucjonalnym Stowarzyszenia Chrześcijańskich Dzieł Wychowania przedstawiciele DMK uczestniczyli w spotkaniach programowych i akcjach przeprowadzanych przez zarząd tej instytucji. Ponadto, jako członek założyciel federacji stowarzyszeń „Grupa Zagranica”, będącej platformą organizacji pozarządowych działających poza granicami Polski i na rzecz społeczności międzynarodowej (www.zagranica.ngo.pl). DMK działał i wspierał szereg inicjatyw służących rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego nie tylko we Wschodniej Europie. Podobnie jak w latach poprzednich, DMK służył swoją bazą szkoleniowo-noclegową, współpracując przy organizacji programów studyjnych (pobytowych) dla naszych krajowych i zagranicznych partnerów. Ogółem DMK przeprowadził ponad dwadzieścia przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym, w których wzięło udział ponad siedemset uczestników z Polski, Niemiec, Białorusi, Ukrainy, Rosji, Słowacji, Francji, Litwy i innych krajów europejskich. Ponadto w zorganizowanych przez DMK koncertach i widowiskach artystycznych wzięło udział ponad 3 tys. osób.

W roku 2011 Dom Pojednania i Spotkań im. św. Maksymiliana M. Kolbego otrzymał nowy statut podpisany przez Ministra Prowincjalnego w dniu 26.11.2011 r. Propozycja zapisów statutowych (projekt) wypracowana została przez Radę Programową i przekazana do władz zakonnych w roku ub.

W okresie sprawozdawczym wdrażano „Strategię działalności DMK na lata 2010-2020”. Dokument ten został przyjęty przez Nadzwyczajną Kapitułę Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych Prowincji św. Maksymiliana M. Kolbego w dniu 2 grudnia 2009 r. Dzięki przyjęciu zarysowanych założeń możliwe było podpisanie umowy z Miastem Gdańsk w dniu 14 czerwca 2010 r. na odpłatne użytkowanie obiektów na Wyspie Sobieszewskiej z przeznaczeniem na statutową działalność dzieła specjalnego prowincji, jakim jest Dom Pojednania i Spotkań w Gdańsku (więcej o działaniach w rozdziale 3 niniejszego sprawozdania).

Rada Programowa. Członkowie Rady Programowej pod przewodnictwem dyrektora DMK o. Romana Zioly pracowali w składzie: o. Mateusz Stachowski, o. Piotr Pliszka, Ewa Sielicka i Arkadiusz Goliński. Zgodnie ze statutem DMK Radzie Programowej przewodniczył Dyrektor DMK o. Roman Ziola. Organ statutowy DMK powołany został przez Ministra Prowincjalnego o. Adama Kalinowskiego w dniu 6 sierpnia 2008 r. W okresie sprawozdawczym Rada spotykała się dwukrotnie, tj. wspólnie z Komisją Budowlaną 05.03. oraz 18.07. Celem spotkań było m.in. omówienie działalności programowej DMK, eksponowania walorów duchowości franciszkańskiej i przede wszystkim wsparcie projektu „Wyspy św. Franciszka”.

2. Program polsko-niemieckiej wymiany młodzieży

Program współpracy i wymiany polsko-niemieckiej młodzieży stanowił niezwykle istotną część działalności Domu Pojednania i Spotkań w Gdańsku. Działania w obszarze polsko-niemieckiej wymiany młodzieży mają dla DMK jako jednostki centralnej PNWM, wymiar szczególny.

Udokumentowaniem tych działań były obchody 20-lecia istnienia Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży, które odbyły się w czerwcu w Berlinie oraz w październiku w Warszawie, a w których uczestniczyli zarówno Dyrektor DMK, jak również koordynatorzy polsko-niemieckiej wymiany młodzieży. DMK zorganizowało w dniu 15 czerwca br. dzień niemiecki, podczas którego, w obecności konsula generalnego RFN w Gdańsku - Joachima Bleickera, przedstawiono najważniejsze dokonania wymiany polsko-niemieckiej Domu Pojednania i Spotkań ostatnich lat. Wraz z innymi zaproszonymi gośćmi - dyrektorami szkół, nauczycielami i uczestnikami projektów wspólnie świętowano w DMK jubileusz 20-lecia PNWM.

Pracownicy Domu wymieniają doświadczenia oraz pogłębiają wiedzę i umiejętności uczestnicząc w szeregu spotkań szkoleniowych, konferencjach i forach międzynarodowych zarówno w Polsce, jak i zagranicą. W roku 2011 Dom Pojednania i Spotkań przedsięwziął wiele inicjatyw mających na celu kontynuację rozwoju stosunków polsko-niemieckich. Były to działania nie tylko skierowane do młodzieży, ale również do animatorów, multiplikatorów i pedagogów. Zwracano uwagę na poprawę wizerunku w relacjach sąsiedzkich i partnerskich między oboma krajami.

W sumie odbyło się 22 programów własnych. DMK zorganizowało 19 projektów wymiany pozaszkolnej oraz 3 projekty wymiany szkolnej. Pośród tych projektów znalazło się 15 projektów wymiany młodzieży oraz 7 projektów specjalistycznych. W Polsce odbyło się 14, natomiast w Niemczech 6 programów, we Francji 1 oraz w Belgii 1.

Ponadto w roku sprawozdawczym miały miejsce 4 polsko-niemieckich spotkania przygotowawcze kadry oraz 4 seminaria przygotowawcze dla uczestników.

Jako jednostka centralna wspieraliśmy też podległe nam podmioty. W 2010 roku wpłynęło 9 wniosków o dotację. Corocznie ilość podmiotów katolickich zainteresowanych wsparciem PNWM niestety maleje. Aby wspierać te działania DMK stara się podtrzymywać kontakty z podmiotami, oferując również pomoc merytoryczną. W styczniu Jakub Garsta i Anna Mucha skontrolowali jeden z podmiotów katolickich DMK- Katolickie Stowarzyszenie "Dom na Skraju" w Pieniężnie.

W okresie sprawozdawczym starano się podtrzymać dotychczasowe kontakty z zagranicznymi partnerami oraz nawiązywać nowe partnerstwa. Szukano inspiracji do coraz to lepszych programów młodzieżowych. Przedstawiciele Domu uczestniczyli w wielu wizytach studyjnych, konferencjach a także w forach międzynarodowych. Oto najważniejsze z nich:

1) Seminarium szkoleniowe PNWM (Warszawa, 7-9 lutego). Trzech przedstawicieli Domu: Agnieszka Błaszczak, Anna Mucha i Jakub Garsta zostali przeszkoleni z zakresu wnioskowania do PNWM za pomocą programu WEB-Sowa, a także zapoznali się z nowościami PNWM.

2) Oficjalne obchody jubileuszu 20-lecia PNWM (Berlin, 17 czerwca). DMK reprezentowali tam o. Roman Ziola i Anna Mucha.

3) Spotkania Gemeńskie - konferencja Stowarzyszenia Świętego Wojciecha i jego frakcji młodzieżowej (Adalbertus-Werk e.V. i Adalbertus-Jugend) w Gemen, w której uczestniczyli dyrektor DMK o. R. Ziola i dyrektor programowy A. Goliński (Gemen, 27.07-01.08).

4) Doroczna polsko-niemiecka konferencja katolickich podmiotów Jugendhaus Düsseldorf (Bergisch-Gladbach, 29-30 września). Podczas seminarium Jakub Garsta pełnił rolę obserwatora i komentatora.

5) Międzynarodowa Konferencja („Wspomnienia przeszłości- polityka historyczna w Polsce, Niemczech i w Hiszpanii“- Gegenwärtige Vergangenheiten, Erinnerungspolitik in Polen, Spanien und Deutschland, Heppenheim, 10-11 listopada). DMK reprezentowane było przez Agnieszkę Błaszczak, która zaprezentowała przykłady polsko-niemieckich warsztatów historycznych.

Ponadto przedstawiciele DMK odwiedzali franciszkańskie klasztory, parafie i organizacje kościelne, gdzie rozmawiano i zachęcano do angażowania się niemieckich środowisk młodzieżowych w programy wymiany z polskimi rówieśnikami.

Współpracowano ściśle z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego, Urzędem Miejskim w Gdańsku, Urzędem Gminy w Żukowie, Urzędem Miasta oraz Urzędem Gminy w Kościerzynie, Starostwem Wejherowskim i Starostwem Kościerskim oraz instytucjami kulturalnymi na terenie Trójmiasta i okolic (np. Nadbałtyckie Centrum Kultury, Europejskie Centrum Solidarności, Centrum Herdera, Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia”, Gdański Archipelag Kultury – Scena Muzyczna). Dzięki temu aktywnie angażowano się zarówno w inicjatywy lokalne, jak i międzynarodowe.

Przeprowadzono również kilkanaście spotkań w szkołach średnich i na trójmiejskich uczelniach, gdzie dyskutowano na temat polepszenia jakości wymian, interesującej młodzież tematyki spotkań, czy wolontariatu europejskiego. Do udziału w tych wydarzeniach zapraszano zarówno młodzież, jak i rodziców, nauczycieli i pedagogów, aby wspólnie wypracować jednolitą koncepcję dobrej wymiany młodzieży.

Pracownicy DMK - Agnieszka Błaszczak i Jakub Garsta uczestniczyli również w spotkaniach referentów kultury organizowanych w marcu i listopadzie tego roku przez Konsulat Generalny RFN.

DMK reprezentowane było przez koordynatorów PNWM Agnieszkę Błaszczak i Jakuba Garstę na konferencji jednostek centralnych PNWM w Warszawie (17-19.10.2011). Podczas konferencji podsumowano jubileusz 20-lecia Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży oraz przedstawiono plany i działania na przyszły rok.

Działalność Domu w obszarze polsko-niemieckiej wymiany prezentowana była także podczas licznych wizyt studyjnych i spotkań z lokalnymi organizacjami i ich gośćmi.

Wybrane inicjatywy programów polsko-niemieckich.

Programem szczególnym i bardzo ważnym był, drugi już **polsko-niemiecki workcamp** (Gdańsk, 11-24.07.2011). Partnerem projektu był WaBeQ z Bremy (Niemcy). Podczas dwutygodniowego pobytu blisko 30-osobowa grupa młodych Niemców i Polaków wykonywała prace demontażowe i porządkowe na terenie Forsterówki na Wyspie Sobieszewskiej.

Polsko-niemiecki workcamp był niejako kontynuacją kilkuletniego planu przystosowania nowej siedziby do potrzeb programowych. Uczestnicy projektu demontowali ściany działowe, sanitariaty, wywozili gruz oraz porządkowali teren wewnątrz i zewnątrz budynków. Młodzież podzielona na kilka mieszanych, polsko-niemieckich zespołów, wspierana była przy trudniejszych pracach przez instruktorów i majstrów budowlanych z „budowlanki” w Słupsku oraz organizacji kształcenia ustawicznego WaBeQ w Bremie. Ważnym aspektem dla grupy była również dyskusja na temat historii obu narodów.

Oprócz pracy młodzież miała okazję poznać się i zaprzyjaźnić podczas gry terenowej po Gdańsku, wspólnego zwiedzania Trójmiasta, wieczorów filmowych i sportowych a także podczas wspólnego grillowania.

Zapraszając do pracy w tym miejscu młodych ludzi z Polski i Niemiec zamierzano symbolicznie zmienić bieg historii i zamknąć bolesny okres w historii obu narodów.

Przed główną częścią projektu miało miejsce spotkanie przygotowawcze kadry z Polski i Niemiec (Gdańsk, 9-11 lutego 2011).

Ważnymi przedsięwzięciami zrealizowanymi przez Dom Pojednania i Spotkań, były również m.in.:

Polsko-niemieckie warsztaty kulturalne „Europejskie stolice kultury. Gdańsk 2016 - sport i kultura.” (Gdańsk, 23-30 marca oraz Hamm, 5-12 maja). Podczas tygodniowego projektu w

Polsce 30-osobowa grupa młodzieży z Gdańska i Niemiec (Hamm) zajmowała się tematyką europejskich stolic kultury. W roku 2010 Hamm i cały region Zagłębia Ruhry był Europejską Stolicą Kultury, natomiast w roku 2011 Gdańsk kandydował do tego tytułu na rok 2016 (ostatecznie przegrywając w czerwcu br. z Wrocławiem). Młodzież poznawała szczegóły przygotowań Gdańska, zaznajamiała się z ofertą kulturalną miasta.

Młodzież polsko-niemiecka w ramach spotkania poznawała także walory Trójmiasta i okolic. Spotkała się też z wiceprezydentem Gdańska - Maciejem Lisickim, który opowiedział o działaniach kulturalnych miasta oraz nawiązał do historii Związku Miast Hanzeatyckich. Oba miasta - Gdańsk i Hamm do niego należą. Uczestnicy mieli okazję również uczestniczyć w rozgrywkach sportowych goszcząc na meczu sopockiego Trefla oraz wziąć udział w warsztatach tańca ludowego. Całość zaprezentowana i podsumowana została przy okazji wieczornego spotkania z rodzinami i przyjaciółmi.

W drugiej części projektu młodzież polska była gośćmi w niemieckim Hamm. Tam oprócz tradycji Hanzy nawiązano do przemian kulturowych zachodzących w regionie, gdzie zamiast zakładów przemysłowych i kopalń powstają nowe inwestycje społeczno-kulturalne. Również w Niemczech młodzież miała okazję spotkać się z władzami miasta, w tym przypadkiem z burmistrzem Hamm.

Polsko-niemieckie kursy tandemowe dla animatorów wymiany polsko-niemieckiej (Gdańsk, 5-19 sierpnia oraz 29 sierpnia - 11 września 2011). Podczas dwutygodniowego pobytu w Trójmieście animatorzy i organizatorzy wymian polsko-niemieckich z Niemiec i Polski mieli okazję szlifować swoje kompetencje językowe. 40 uczestników z obu krajów uczyło się języków w wymiarze około 25 godzin tygodniowo. W czasie zajęć szczególną rolę odgrywała nauka w tandemach i małych grupach polsko-niemieckich. Uczestnicy rozwijali swoje umiejętności językowe również podczas zajęć leksykalno-gramatycznych.

Uczono się języków polskiego i niemieckiego, aby w przyszłości móc efektywniej prowadzić i organizować wymiany młodzieży z Polski i Niemiec. Kursy tandemowe służą również poszerzeniu i pogłębieniu wiedzy na temat wymiany młodzieży, transferu doświadczeń w gronie organizatorów wymian oraz umożliwiają powstawanie nowych inicjatyw polsko-niemieckich, które przyczyniają się do trwałej współpracy między obydwojema krajami. Kurs prowadzili doświadczeni germaniści i poloniści z Uniwersytetu Gdańskiego oraz trenerzy DMK. Partnerem niemieckim była jak co roku Akademia Klausenhof. W czasie programu wiele czasu poświęca się na dyskusje i rozwijanie języka mówionego przez wyrażanie własnej opinii na różne tematy. Często zadawane są prace grupowe bądź inne zadania angażujące do pracy większą liczbę osób.

Uczestnicy wzięli również udział w spacerze śladami Guenthera Grassa po Wrzeszczu oraz w zwiedzaniu kolekcji malarstwa monumentalnego na gdańskiej Zaspie, które poprowadził koordynator DMK- Jakub Garsta. Dodatkowymi atrakcjami były wyjazdy studyjne na Kaszuby, przygotowane przez trenerów DMK oraz inne interesujące punkty programu, jak np. spływ kajakowy po Motławie, zwiedzanie trójmiejskich muzeów, czy udział w licznych imprezach kulturalnych.

Polsko-niemiecko-francuskie warsztaty kulinarne (Perigueux, 31 lipca - 11 sierpnia 2011). Trzydziestoosobowa grupa młodych ludzi z Polski, Francji i Niemiec podczas blisko dwutygodniowych warsztatów kulinarnych nie tylko poznała kuchnię i przysmaki trzech krajów, ale również brała udział w licznych warsztatach kulturalnych, dzięki którym aktywnie uczyła się historii i tradycji swoich ojczyzn. Młodzież miała okazję również bliżej poznać region francuskiego Perigueux, zwiedzając zamki, muzea i instytucje kulturalne. Ostatniego dnia podczas uroczystej prezentacji pokazano tradycje trzech krajów oraz przygotowano polsko-niemiecko-francuską kolację.

Pozostałe programy m.in.:

1) **Polsko-niemieckie warsztaty historyczno- polityczne „Obywatel aktywny - obywatel pasywny- demokracja dzisiaj”** (Höchst, 28 maja- 2 czerwca). Podczas kilkudniowych warsztatów 40 młodych ludzi z Polski i Niemiec zajmowała się tematyką przemian demokratycznych na świecie. Rozmawiano o rewolucji demokratycznej w krajach Afryki Północnej, a także zastanawiano się dokąd zmierza demokracja w dzisiejszym świecie. Młodzież podczas pobytu w Stuttgarcie zajmowała się tematyką budowy supernowoczesnego dworca kolejowego i związanych z nią dyskusji społecznych i politycznych. Podczas licznych spotkań i dyskusji pytano o racje zarówno zwolenników, jak i przeciwników tej inicjatywy. Demokracji uczono również za pomocą izraelskiej metody Betzavta.

2) **Polsko-niemiecka wymiana szkolna "Przygotowania do EURO 2012 w Gdańsku - sport jako forma aktywizująca młodzież"**. (Gdańsk, 3-10 czerwca). Projekt realizowany we współpracy z Gimnazjum 27 w Gdańsku i Realschule w Emden. Trzecia już wymiana szkolna pomiędzy obiema szkołami zrealizowana przy wsparciu DMK. W ubiegłym roku młodzież spotkała się w Polsce i w Niemczech. Blisko trzydzieścioro gimnazjalistów pierwszą część programu spędziło w Gdańsku na wspólnych rozgrywkach sportowych oraz na poznawaniu potencjału sportowego Trójmiasta. Uczestnicy spotkali się również z profesjonalnym sportowcem, mistrzem Polski w pływaniu, który opowiedział o swojej karierze, wyzwaniach, ale i sukcesach jako sportowca. Młodzi Niemcy i Polacy zwiedzali również Półwysep Helski. Młodzież niemiecka miała również okazję uczestniczyć w lekcjach polskiego, niemieckiego i angielskiego w polskiej szkole. Tam zaprezentowano rodzicom, nauczycielom i przyjaciołom najważniejsze momenty wymiany. Z przyczyn od nas niezależnych- przedłużenie budowy- nie udało nam się wejść na arenę mistrzostw- PGE Arenę. Uczestnicy oglądali jednak stadion z zewnątrz.

3) **Polsko-niemieckie warsztaty taneczne** (3-7 lipca). Podczas kilkudniowych warsztatów uczestniczki z obu krajów wymieniały się doświadczeniami tanecznymi z pogranicza różnych stylów. Finałem było stworzenie krótkiego pokazu tanecznego przez obie grupy. W warsztatach wzięło udział kilkunastu młodych ludzi z Rostocku oraz Wejherowa.

4) **Polsko-niemiecki program kulturalny „Młodzieżowe lato sztuki”** (Flecken-Zechlin, 7-14 sierpnia). Kolejna edycja programu z udziałem młodzieży z Polski, Czech i Niemiec. W programie znalazły się jak co roku warsztaty: teatralne, fotograficzne, filmowe oraz możliwość praktycznej nauki języka.

5) **Polsko-niemiecko-litewskie warsztaty muzyczne „Muzyka spotyka kulturę”** (Dusseldorf/Rattingen, 14-21 sierpnia). Trzydziestoosobowa grupa młodzieży z Polski, Litwy i Niemiec brała udział w warsztatach muzycznych tworząc muzykę i śpiwając, czego efektem były finałowe występy uliczne w Dusseldorfie otwarte dla publiczności. Podczas warsztatów nie tylko grano i śpiewano, wymieniano się również doświadczeniami i stylami muzycznymi, przygotowywano wieczory narodowe, karaoke, a także wspólnie tworzone muzykę. Ostatniego dnia projektu stworzone grupy miały możliwość odsłuchania własnych utworów nagranych w studio. Efektem końcowym był koncert zespołów zawiązanych podczas warsztatów. W roku przyszłym planowana jest kontynuacja warsztatów - tym razem w Gdańsku.

6) **Polsko-niemieckie warsztaty historyczne „Zaczęło się w Gdańsku...!”** (Gdańsk, 22-26 sierpnia). Młodzież z Polski i Niemiec poznawała historię Polski i Niemiec, począwszy od wybuchu II Wojny Światowej, przebiegu wojny i jej konsekwencji, życia codziennego w PRL i NRD po działania ruchu Solidarności i jego znaczenie dla obecnej zjednoczonej Europy.

Uczestnicy podzieleni na grupy warsztatowe mieli okazję spotkać się ze świadkami historii, którzy uczestniczyli w wydarzeniach Sierpnia 80: np. Jerzym Borowczakiem oraz zwiedzać z przewodnikiem tereny historyczne Stoczni Gdańskiej, Westerplatte, wystawę „Drogi do wolności”. Młodzież pytała mieszkańców Trójmiasta o ich wiedzę z zakresu najnowszej historii i badała znaczenie Solidarności dla przeciętnego mieszkańca. Młodzi Niemcy i Polacy podzieleni na mieszane kilkusobowe zespoły przygotowywali multimedialne prezentacje na tematy projektowe, które zostały zaprezentowane zaproszonym gościom, m.in. Ojcu Prowincjałowi - Adamowi Kalinowskiemu. Projekt ten jest kontynuacją współpracy DMK z niemieckim partnerem z Drezna - EVJUSA.

7) Polsko-niemieckie warsztaty edukacji politycznej „Europa pod lupą” (Bruksela, 11-16 września). Dwudziestu młodych licealistów i studentów z Polski i Niemiec wzięło udział w europejskim seminarium pn. "Europa pod lupą" w Brukseli, zorganizowanym przez Dom Pojednania i Spotkań i Haus am Maiberg. Podczas pobytu w Brukseli młodzież miała okazję poznać funkcjonowanie instytucji europejskich: Rady Europy, Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej. Spotkała się też z deputowanymi do Europarlamentu, a także z dziennikarzami-korespondentami polskich i niemieckich mediów w Brukseli. Nie doszło niestety do skutku zaplanowane spotkanie z polskim Komisarzem UE Januszem Lewandowskim. Musiał on uczestniczyć w sesji plenarnej w Strasbourgu. Uczestnicy spotkali się jednak z rzeczniczką prasową Komisji Europejskiej. Podczas warsztatów poruszony został temat kryzysu finansowego na świecie i w samej Unii Europejskiej oraz znaczenie spekulantów i agencji ratingowych. Kolejnym zagadnieniem seminarium było znaczenie Polski i Niemiec a narodowych interesów w europejskich strukturach. Jeden z dni seminarium poświęcony był europeizacji polityki rolnej Unii Europejskiej na przykładzie polityki mlecznej. Młodzież spotkała się z Niemieckim Przedstawicielstwem przy UE, a także w Pomorskim Regionalnym Przedstawicielstwie przy UE.

8) Polsko-niemieckie warsztaty historyczne „Zaczęło się w Gdańsku” (Gdańsk, 3-7 października). W projekcie, który odbywał się w Domu Pojednania i Spotkań wzięło udział 40 młodych Niemców i Polaków. Program podzielony został na trzy części. W pierwszym etapie młodzież zdobywała wiedzę teoretyczną na temat najnowszej historii Europy, skupiając się przede wszystkim na warunkach życia codziennego w PRL. O problemach nie tylko zwykłego obywatela, ale również środowiska prawniczego opowiadał Jacek Taylor, prawnik, opozycjonista, postać niezwykle zasłużona. Mecenasa odznaczony przez prezydenta Bronisława Komorowskiego Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski przybliżył m.in. historię procesów politycznych Lecha Wałęsy, Tadeusza Mazowieckiego i wielu innych internowanych opozycjonistów, których był obrońcą. Podczas drugiej części projektu uczestnicy skupili się na historii strajku w 1980 r. w Stoczni Gdańskiej. Gośćmi DMK byli Anna Mydlarska oraz Jerzy Kiszki. Anna Mydlarska - reżyser filmów dokumentalnych, członek Stowarzyszenia Filmowców Polskich, pracownik Europejskiego Centrum Solidarności opowiadała młodym Polakom i Niemcom o pierwszych godzinach strajku w sierpniu 1980 r., które relacjonowała jako jedna z pierwszych dziennikarek. Jerzy Kiszki barwnie opisał wsparcie aktorów Teatru Wybrzeże dla robotników Stoczni Gdańskiej oraz pracę aktora w czasie stanu wojennego. Podczas tej części warsztatów młodzież zwiedzała również tereny stoczniowe oraz wystawę „Drogi do wolności”. W ostatniej części projektu tematem było życie polityczne młodych ludzi w dzisiejszych czasach. Uczestnicy spotkali się z redaktorem Leszkiem Szmidtkę, kierownikiem redakcji publicystycznej Radia Gdańsk oraz z wolontariuszami zaangażowanymi w kampanię wyborczą. Podkreślano jak ważna jest partycypacja młodych ludzi w życiu politycznym w Europie. Podsumowanie projektu odbyło się w auli V Liceum Ogólnokształcącego w Gdańsku, szkoły partnerskiej projektu. Młodzież przedstawiła 6 prezentacji będących swoistym podsumowaniem warsztatów. Warsztaty ze strony niemieckiej przygotował i prowadził Stephan Schwieren, zaś ze strony DMK Agnieszka Błaszczak oraz Jakub Garsta. Partnerem niemieckim DMK w tym projekcie był po raz kolejny Haus am Maiberg.

9) **Polsko-niemieckie warsztaty filmowe „Tolerancja przeciwko nietolerancji?”** (Gdańsk/Słupsk, 9-14 października). Dwudziestu uczestników zajmowało się tematyką tolerancji, akceptacji i zrozumienia. Próbowano zdefiniować istniejące stereotypy międzyludzkie, również te narodowe. Podczas warsztatów młodzież wspólnie przygotowała dwie krótkie reklamy społeczne propagujące akceptację i tolerancję w społeczeństwie. Zostały one wraz z prezentacją multimedialną pokazane podczas oficjalnej premiery w Słupsku. Był to kolejny projekt realizowany przez DMK we współpracy z partnerem niemieckim Lübecker Jugending e.V. i pomocy CVJM Lübeck.

10) **Polsko-niemieckie warsztaty historyczne „Gdańsk- kultura i historia”** (Gdańsk, 24-28 października). Czterdziestoosobowa grupa młodych Polaków i Niemców miała okazję podnieść zasób swojej wiedzy nt. związane ze wspólną przeszłością, jak i porozmawiać o perspektywach dobrosąsiedzkich relacji. Warsztaty przygotował Dom Pojednania i Spotkań we współpracy z DJH Meklemburgia-Pomorze Przednie. W ramach programu m.in. młodzież przeprowadziła sondę uliczną nt. stosunków polsko-niemieckich. Miała ona wydźwięk optymistyczny. Oprócz pracy warsztatowej młodzi ludzie odwiedzili muzea i miejsca historyczne, m.in. wystawę "Drogi do wolności", zabytki Gdańska i Malbork.

Szkolenia:

1) **„Animacja językowa i gry integracyjne w polsko-niemieckiej wymianie młodzieży” dla nauczycieli i pedagogów (wymiana szkolna PNWM- Gdańsk, 12-15 stycznia).** Dom Pojednania i Spotkań od lat organizuje szkolenia dla nauczycieli-multiplikatorów wymian polsko- niemieckich oraz osób zainteresowanych organizowaniem wymian. Szkolenia te pozwalają ukształtować kadre do prowadzenia przedsięwzięć tak ważnych dla stosunków polsko-niemieckich. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zorganizowano również szkolenie dotyczące zagadnień animacji językowej i gier integracyjnych podczas wymian młodzieży. Tematyka ta jest niezwykle istotna i niezbędna do przeprowadzenia udanego programu wymiany. Rzetelne przygotowanie gier językowych i integracyjnych nie tylko umacnia więzi pomiędzy uczestnikami, ale również pozwala uniknąć późniejszych nieporozumień i konfliktów w grupie młodych ludzi. Pozwala też na lepsze poznanie, przełamuje stereotypy oraz buduje trwałe wartości. Nie należy również zapominać o aspekcie rozwoju językowego i kulturowego.

2) **„Metodyka wymian polsko-niemieckich” dotyczące organizacji wymian polsko-niemieckich dla nauczycieli i pedagogów (wymiana szkolna PNWM- Gdańsk, 16-19 lutego).** Jako jednostka centralna DMK prowadzi regularnie szkolenia dla nauczycieli-animatorów wymiany oraz osób, które pragną organizować polsko-niemiecką wymianę młodzieży. Zajęcia prowadzą trenerzy PNWM i pracownicy DMK. Szkolenia odbywają się rokrocznie.

3) **„Metodyka wymian polsko-niemieckich” dotyczące organizacji wymian polsko-niemieckich dla animatorów wymian (wymiana pozaszkolna PNWM- Gdańsk, 2-5 marca).** Jako jednostka centralna DMK prowadzi regularnie szkolenia dla animatorów wymiany oraz osób, które pragną organizować polsko-niemiecką wymianę młodzieży. Zajęcia prowadzą trenerzy PNWM i pracownicy DMK. Szkolenia odbywają się rokrocznie.

4) **„Metodyka wymian polsko-niemieckich” dotyczące organizacji wymian polsko-niemieckich dla animatorów wymian (wymiana pozaszkolna PNWM- Gdańsk, 7-10 grudnia).** Jako jednostce centralnej Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży zależy nam na jak najwyższym poziomie prowadzonej pracy na płaszczyźnie wymiany młodzieży. Staramy się też dzielić własnym doświadczeniem w tym zakresie i ułatwiać pracę szczególnie nowym

osobom, które pragną realizować własne projekty. W wymienionym szkoleniu udział wzięło 19 obecnych i przyszłych animatorów wymiany polsko-niemieckiej.

5) Polsko-niemieckie seminarium szkoleniowe animatorów wymiany (Stralsund, 22-24 listopada). Uczestniczyło w nim dwadzieścia osób- nauczycieli i pedagogów z Polski i Niemiec, którzy szkolili się w zakresie nauczania demokracji i tolerancji przy pomocy tzw. metody Betzavta. Podczas szkolenia uczestnicy mieli okazję wymienić się doświadczeniami w organizacji międzynarodowych projektów wymian młodzieży.

Betzavta to metoda uczenia demokracji i tolerancji. Pokazuje jak funkcjonują mechanizmy życia demokratycznego i w jaki sposób zachodzą decydujące dla niego procesy. Wskazuje także aktywne wzorce tolerancyjnego współistnienia. Uczy rozwiązywania konfliktów i znajdowania rozwiązań również dla problemów życia codziennego. Podczas trzech dni seminarium, uczestnicy wzięli udział w warsztatach, grach symulacyjnych, w różnych fazach ewaluacji oraz otrzymali niezbędną wiedzę teoretyczną i materiały do wykorzystania metody „Betzavta” w pracy zawodowej. Organizatorami warsztatów był Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana M.Kolbego w Gdańsku we współpracy z Deutsches Jugendherbergswerk Landesverband Meckl.-Vorp. e. V. i Powiatowym Zespołem Placówek Oświatowo-Wychowawczych w Wejherowie.

Spotkania przygotowawcze:

Organizacja wszystkich programów wymagała szczegółowych uzgodnień pomiędzy partnerami z Polski i Niemiec. W sumie odbyły się w sumie 4 spotkania przygotowawcze kadry, tj.: Gdańsk: 19-21.01 (przed polsko-niemieckimi warsztatami kulturalnymi „Europejskie stolice kultury. Gdańsk 2016- sport i kultura.”), 9-11.03 (przed polsko-niemieckim workcampem), 6-8.04 (przed polsko-niemieckimi warsztatami filmowymi „Tolerancja przeciwko nietolerancji?”), oraz w Dusseldorfie 6-8.05 (przed polsko-niemiecko-litewskimi warsztatami muzycznymi). Odbyły się również 4 seminaria przygotowujące z młodzieżą: w Gdańsku- 7.03 przed polsko-niemieckimi warsztatami kulturalnymi „Europejskie stolice kultury. Gdańsk 2016- kultura i sport”, 16.05 przed wymianą szkolną "Przygotowania do EURO 2012 w Gdańsku- sport jako forma aktywizująca młodzież" oraz w Słupsku 16.06 przed polsko-niemieckim workcampem i 17.06 przed polsko-niemieckimi warsztatami filmowymi.

Współpraca z Zespołem Szkół Specjalnych nr 2 w Gdańsku. Od lutego 2010 na mocy deklaracji o współpracy DMK i Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 dwudziestoosobowa grupa uczniów odbywa cykl praktyk uczniowskich, zgodnych z obowiązującymi przepisami i właściwą podstawą programową dla tego typu szkół. Praktyki te mają na celu pomoc osobom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, w celu wszechstronnego i harmonijnego rozwoju tych osób, a także osiągnięcia przez nie maksymalnej zaradności i niezależności na miarę ich indywidualnych możliwości.

Dodatkowo nie odbyły się dwa zaplanowane na opisany w sprawozdaniu rok wydarzenia: polsko-niemieckie warsztaty teatralne we współpracy ze Związkiem Mniejszości Niemieckiej w Gdańsku (planowane na okres 4-13 lutego)- niewielki okres czasu na przygotowanie i brak uczestników ze strony niemieckiej oraz polsko-niemiecko-ukraińskie warsztaty piłkarskie we współpracy z Kriegsgraeberversand e.V. (zaplanowane na dni 19-25 września)- również ze względu na brak uczestników niemieckich.

Wykaz wniosków złożonych przez podmioty katolickie na wymianę młodzieży polsko-niemieckiej:

- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Towarzystwa Salezjańskiego w Szczecinie wraz z Europäisches Jugendprojekt Freihung-Oberpfalz e.V. z Freihung na organizację projektu „Niemcy, Polacy, II Wojna Światowa. Pojednanie nad grobami, praca dla pokoju. Europa, nasz wspólna przyszłość.” w Polsce w dniach 11-19.06.2011.
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Towarzystwa Salezjańskiego w Szczecinie wraz z Zentralverband Aus- und Weiterbildung Mecklenburg-Vorpommern e.V. w Waren na organizację projektu „Międzynarodowy konkurs stolarski” w Polsce w dniach 7-8.03.2011.
- Parafia Rzymsko-Katolicka św. Katarzyny w Skalmierzycach wraz z Pfarrgemeinde Hl. Kreuz/Ministranten w Steinach na organizację projektu „Przyjaźń i wiara znosi granice” w Polsce w dniach 17-23.08.2011
- Zespół Szkół Katolickich św. St. Kostki z Zielonej Góry Stowarzyszenie Rodzin Katolickich wraz z BDKJ Goerlitz e.V. z Cottbus na organizację projektu „Polsko-niemieckie świąteczne warsztaty muzyczne” w Niemczech w dniach 27-31.12.2011.
- Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży/ Beata Łukowiak w Puszczykowie wraz z Haus Niedermühlen w Asbach na organizację projektu „Gewinner und Verlierer” w Niemczech w dniach 12-24.08.2011.
- Zespół Szkół Katolickich św. Stanisława Kostki w Zielonej Górze wraz z Bildungszentrum w Würzburgu na organizację projektu „Auf gemeinsamen historischen Spuren” w Niemczech w dniach 2-6.11.2011.
- Dodatkowo złożone zostały trzy wnioski Caritasu Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej wraz z Aktion Umwelt für Kinder e.V, w których podmiot nie wnioskował o dofinansowanie. Tytuły projektów: „Einführung in die Erlebnispädagogik- Modul 3/1“, „Jugendbegegnung für sozialbenachteiligte Kinder und Jugendliche“ oraz „Einführung in die Erlebnispädagogik- Theorie und Praxis“.

Pozostałe programy wielonarodowe:

Międzynarodowe polsko-niemiecko-hiszpańskie seminarium młodzieżowe (Brema/Landheim Nordwohld, 15-26 lipca 2011). W spotkaniu wzięło udział 30 młodych ludzi z Polski, Niemiec i Hiszpanii. Oprócz warsztatów artystycznych uczestnicy wymieniali się informacjami na temat historii, tradycji i kultury swoich krajów, organizując np. liczne występy i wieczory artystyczne. Młodzież wraz z opiekunami przygotowywała również typowe potrawy, częstując swoich rówieśników i opowiadając o sztuce kulinarnej swojego kraju. Projekt został zrealizowany we współpracy z Haus-Wendt-Stiftung w Bremie.

3. Projekty wschodnie oraz kształcenie obywatelskie

W roku sprawozdawczym kontynuowano pracę na polu wspierania ruchu obywatelskiego we Wschodniej Europie. Przedstawiciele DMK aktywnie uczestniczyli przede wszystkim w gremiach Grupy Zagranica oraz w pracach zespołów doraźnych. Brano również udział w konsultacjach, wyrażano opinię nt. pracy placówek dyplomatycznych, rozwiązań organizacyjnych dotyczących wspierania ngo'sów oraz polskiej pomocy zagranicznej realizowanej za pośrednictwem MSZ.

Przedstawiciel DMK wziął udział w spotkaniu podsumowującym program RITA, które odbyło się w dniach 07-10 września 2011 roku w Lublinie. Uczestniczyli w nim także działacze

polskich organizacji pozarządowych, włączonych we współpracę w ramach programu Przemiany w Regionie RITA. DMK od wielu lat współpracuje w ramach programu RITA.

Study Tours to Poland dla studentów. W roku bieżącym DMK kontynuowało realizację wizyt studyjnych do Polski dla wyróżniających się studentów i działaczy młodzieżowych z Europy Wschodniej. Kolejna grupa uczestników odwiedziła województwo pomorskie w dniach 10-21 kwietnia. W wizycie uczestniczyło 11 młodych osób, w tym 2 Białorusinów, 3 Mołdawian i 6 osób z Ukrainy. Tradycyjnie różnorodny i ciekawy program zawarty został w kilku blokach tematycznych, oddających charakterystyczną specyfikę regionu pomorskiego oraz odzwierciedlających w najszerszym możliwym zakresie ogólną sytuację w Polsce. Były to moduły: „System ustrojowy RP”, moduł „System edukacyjny RP”, moduł „Zacząło się w Gdańsku...” – o dziedzictwie polskiej „Solidarności” i „Wolne media, strażnicy demokracji”.

DMK od 2004 roku jest stałym operatorem wizyt studyjnych STP w Polsce. W tym czasie w organizowanych przez instytucję projektach udział wzięło ponad 200 młodych liderów społecznych z Białorusi, Ukrainy, Rosji i Mołdawii.

Projekt Study Tours to Poland jest realizowany od 2004 przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego i Fundację Borussia. Dotacja pochodzi ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Study Tours to Poland dla Profesjonalistów. Od 6 do 13 marca br. w Gdańsku gościli samorządowy, pracownicy administracji centralnej ze Wschodniej Ukrainy, a także naukowcy i uczestnicy studium podyplomowego z charkowskiej regionalnej filii Państwowej Akademii Administracji Publicznej przy Prezydencie Ukrainy. Profesjonaliści przyjechali na Pomorze w ramach trwającej już drugi rok współpracy DMK z instytucjami obywatelskimi i publicznymi na Ukrainie. Program został dofinansowany przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności, którego ogólnopolskim koordynatorem jest Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu.

Program wizyty obejmował zapoznanie się z funkcjonowaniem organów administracji samorządowej w Polsce po dokonanej wraz z upadkiem komunizmu transformacji ustrojowej. Przez tydzień pobytu goście z Ukrainy dowiedzieli się między innymi o zaletach decentralizacji i samorządności na polskim przykładzie. Ponadto przedstawiony został społeczny wymiar działalności administracji publicznej. O pomocy socjalnej i sferze komunalnej opowiadali m.in. Maciej Lisicki, wiceprezydent gdańska ds. polityki komunalnej oraz przewodniczący rady Miasta Gdańska Bogdan Oleszek. Zagadnienia rozwoju regionalnego zostały natomiast ukazane podczas spotkań i prezentacji roboczych w poszczególnych departamentach pomorskiego urzędu marszałkowskiego.

W dniach 17 – 23 lipca w Gdańsku odbyła się kolejna wizyta studyjna. Tym razem stolicę województwa pomorskiego odwiedzili przedstawiciele regionu lwowskiego, skupieni wokół regionalnego instytutu Państwowej Akademii Administracji Publicznej przy Prezydencie Ukrainy. W ramach tygodniowego pobytu gości interesowały polskie doświadczenia w zakresie reformy samorządowej i rozwoju regionalnego ze szczególnym uwzględnieniem programów zagospodarowania przestrzennego w województwach i miastach. Innym istotnym aspektem budzącym duże zainteresowanie u ukraińskich partnerów były zagadnienia związane z członkostwem Polski w UE. Poruszano między innymi temat funduszy strukturalnych i innych form dotacji mających na celu wspieranie rozwoju polskich regionów samorządowych, instytucji pozarządowych i przedsiębiorczości. Tematy te obszernie omawiane były podczas spotkań roboczych w departamentach pomorskiego urzędu marszałkowskiego i rozmów z ekspertami w zakresie tej problematyki.

Etno-DIALOG. Projekt edukacji międzykulturowej dla uczniów i nauczycieli z Krymu i z Kaszub. W lutym 2011 roku odbyła się druga część wyżej nazwanego projektu, która składała się z seminarium na Krymie.

Projekt ten skierowany był do społeczności szkolnych – krymskotatarskiej na Krymie i kaszubskiej w Województwie Pomorskim – i miał na celu aktywizację społeczną i obywatelską, rozszerzenie horyzontów poznawczych, wzmocnienie poczucia odpowiedzialności za własną kulturę i język a także kształtowanie postaw europejskich zgodnie z maksymą „jedność w różnorodności”. Z polskiej strony udział w projekcie wzięli nauczyciele i dyrektorzy szkół z nauczaniem języka kaszubskiego, a także samorządowy z Województwa Pomorskiego. Zaproszenie tych ostatnich wkrótce poskutkowało nawiązaniem polsko-ukraińskiego partnerstwa samorządów, reprezentowanych przez miasto Pruszcz Gdański i miasto Bakczysaraj. Opiekunem merytorycznym polskiej grupy został prof. Cezary Obracht-Prondzyński, dyrektor Instytutu Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu Gdańskiego. Profesor wygłosił między innymi wykład o historii i teraźniejszości Kaszubów podczas konferencji naukowej, zorganizowanej w ramach projektu na Uniwersytecie Inżynieryjno-Pedagogicznym w Symferopolu – jedynej uczelni tatarskiej na Krymie. Inną ważną częścią wizyty były spotkania z Mustafą Dżemilewem, legendarnym liderem ruchu narodowego Tatarów Krymskich oraz jego najbliższymi współpracownikami, a w ich gronie między innymi z panią Safure Kadżametową, szefową stowarzyszenia nauczycieli krymskotatarskich „Maarifczii”. Partnerem projektu z polskiej strony było Centrum Edukacji Nauczycielskie w Gdańsku, które oddelegowało swojego pracownika, panią Renatę Mistarz zajmującą się właśnie edukacją międzykulturową i regionalną. W kontekście współpracy z CEN warto wymienić spotkanie z pracownikami krymskiego odpowiednika instytucji – Centrum Kształcenia Podyplomowego Nauczycieli w Symferopolu, w którym także odbyło się krótkie seminarium na temat sytuacji edukacji kaszubskiej i Krymskotatarskiej.

Należy dodać, że „Etno-DIALOG (...)” jest kontynuacją długoletnich działań projektowych DMK w zakresie edukacji obywatelskiej i wielokulturowości na Krymie. We wcześniejszych etapach DMK budowało małe studia radiowe w szkołach krymskotatarskich i organizowało wymianę młodzieży z Krymu i z Pomorza. Kolejnym krokiem jest projekt mający na celu wsparcie młodych liderów obywatelskich z Krymu, którzy poprzez działalność dziennikarską wspierają rozwój języka i tożsamości kulturowej swojej małej społeczności etnicznej.

Etno-TURYSTYKA dla rozwoju regionalnego. Transfer polskich doświadczeń na Ukrainę.

Projekt jest odpowiedzią na potrzebę dzielenia się doświadczeniem z krymskimi partnerami w zakresie rozwoju turystycznego regionu w oparciu o bogactwo kultur województwa pomorskiego i kaszubski folklor lokalny. Od dawna niepokojącą tendencją jest pogarszanie się koniunktury turystycznej na Krymie wywołane starzejącym się sprzętem i serwisem z poprzedniej epoki. Tymczasem Krym jest niezwykle hojnie obdarzony przez naturę bogactwem przyrody i krajobrazów. W związku z ograniczonym dostępem do wiedzy nt. rozwoju turystycznego u lokalnych społeczności na Krymie, DMK postanowiło zorganizować projekt wypełniający tę lukę.

W efekcie najpierw na Krymie 20 – 24 czerwca br. odbyła się wizyta studyjna z udziałem właścicieli kaszubskich gospodarstw agroturystycznych, pracowników muzeów etnograficznych i przewodników po Kaszubach, a także samorządowców i naukowców z województwa Pomorskiego. Celem wyjazdu było szczegółowe poznanie stanu rozwoju i form turystyki na Krymie. W tym celu odbyły się spotkania w Ministerstwie Kurortów i Turystyki Krymu oraz z władzami jednego z największych kurortów na półwyspie – Bakczysaraj. Ponadto uczestnicy wizyty zapoznali się z infrastrukturą turystyczną i z zagadnieniami rozwoju turystyki etnicznej. Ta ostatnia forma okazała się szczególnie zaniedbana, do czego przyznano się także w

resorcie turystyki autonomii krymskiej (Krym jest republiką autonomiczną w składzie Ukrainy). W odpowiedzi na przedstawione informacje, goście podzielili się wiedzą na temat rozwoju etnoturystyki w woj. pomorskim i zaprosili gospodarzy do siebie. Udział w wycieczce po polskiej stronie wzięli między innymi Jarosław Ellwart, właściciel wydawnictwa zajmującego się publikacją ilustrowanych przewodników i map turystycznych, Cezary Obrach-Prondzyński, profesor socjologii, etnolog i historyk z Uniwersytetu Gdańskiego, Wanda Kiedrowska, właścicielka gospodarstwa agroturystycznego i przewodnik turystyczny po Kaszubach, Tomasz Fopke – członek zarządu powiatu wejherowskiego i dyrektor stowarzyszenia popularyzującego kulturę i edukację kaszubską oraz inni.

W drugiej fazie projektu do Gdańska w dniach 18-25 września przyjechała grupa fachowców: właściciele gospodarstw i firm zajmujących się promocją turystyczną swojego regionu w oparciu o historię i folklor jego mieszkańców; a także przedstawiciele muzeów etnograficznych i działaczy społecznych z Krymu. Przez tydzień goście zapoznawali się z zasadami funkcjonowania na Kaszubach gospodarstw agroturystycznych, odwiedzali muzea dokumentujące etnografię tubylczych mieszkańców, spotykali się z ekspertami i praktykami. Ukraińscy partnerzy wywieźli ze sobą cenną wiedzę, która z pewnością będzie przydatna w pracy na rzecz rozwoju etnoturystyki na Krymie. Po stronie krymskiej w projekcie uczestniczyła właścicielka kompleksu etnograficzno-edukacyjnego z Eupatoria, dyrektorka krymskotatarskiego muzeum sztuk, dyrektor ośrodka edukacyjno-zoologicznego, z-ca przewodniczącego rady rejonowej w Bakczysaraj i inni.

Projekt został dofinansowany przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności w ramach programu przemian w regionie RITA. Ogólnopolskim koordynatorem projektu jest Fundacja Edukacja dla Demokracji.

Poznajmy się bliżej! Polsko-białoruskie spotkanie młodzieży. W dniach 8-19 sierpnia w DMK odbył się projekt wymiany polsko-białoruskiej. Program został dofinansowany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Dziesięciu Białorusinów i siedmiu Polaków – młodych ludzi w wieku 18-25 lat przez dwa tygodnie poznawało nawzajem kulturę i życie codzienne młodzieży w Polsce i na Białorusi. Program obejmował między innymi warsztaty: dziennikarski, historyczny i nt. praw człowieka, które poprowadzili zawodowi dziennikarze, naukowcy i historycy oraz eksperci w zakresie problematyki praw człowieka. Celem warsztatów, oprócz przybliżenia młodzieży tematyki tych zagadnień, było skłonienie ich do refleksji i wspólnej dyskusji nt. kondycji demokracji i wolności słowa w Europie i na świecie. Nawet lokalne, europejskie podwórko jest podzielone na dwa swoiste obozy: kraje respektujące prawa człowieka i kraje je łamiące. Bolesnym przykładem tego drugiego grona państw jest dzisiejsza Białoruś. S kolei pozytywnym zaskoczeniem projektu była konstatacja dużej wiedzy u polskich uczestników, którzy przyjechali z Muszyny, na temat aktualnej sytuacji politycznej i ekonomicznej Białorusi. Gorzej sprawy wyglądały z wiedzą historyczną, lecz wspomniany powyżej warsztat poprowadzony przez historyka dra Michała Sempołowicza, pomógł uczestnikom, zarówno polskim jak i białoruskim, lepiej poznać dzieje sąsiedniego państwa, a także wskazać na łączące dwa narody wspólne epizody tej historii. Z kolei jednodniowe seminarium o prawach człowieka przygotowane przez doświadczoną trenerkę, psycholog społeczną i działaczkę obywatelską Olgę Datsko z Ukrainy, ukazało „w pigułce” problematykę i skłoniło młodzież do samodzielnych rozważań. Efektem kilkudniowego warsztatu dziennikarskiego został samodzielnie zrobiony przez uczestników reportaż dziennikarski nt. współczesnej sytuacji w Polsce i na Białorusi. Oprócz warsztatów program wymiany zawierał także rozmowy ze znanymi politykami, jak Bogdan Borusewicz i Jerzy Borowcza, a także debatę z naukowcami i tłumaczami na temat współczesnej literatury białoruskiej. W projekcie także nie zabrakło wspólnych wyjść do muzeów, wycieczek krajoznawczych i zwiedzania trójmiejskich zabytków.

Zespół folklorystyczny QIRIM na Asyżu w Gdańsku. Profesjonalni tancerzy i muzycy z legendarnego zespołu krymskiego zaśpiewali zatańczyli na kolejnym Asyżu w Gdańsku. Wystąpili też podczas Dni Mniejszości Narodowych w Gdańsku „Biografie Gdańskie” oraz na zaproszenie burmistrza Pruszcza Gdańskiego. Goście przebywali w stolicy województwa pomorskiego w dniach 18 – 25 października br. Koncerty odwiedziło kilkaset osób, a DMK było współorganizatorem występów i gościło artystów z Ukrainy.

Nieprzyznane dotacje. Projekt nt. Marketingu terytorialnego. Dzielenia się polskimi doświadczeniami z Ukrainą, składaną do MSZ w ramach PPR – nie został poparty.

4. Wyspa św. Franciszka

Projekt Wyspy św. Franciszka zainicjowany w 2009 r. Dyrekcja DMK w poszukiwaniu nowej, perspektywicznej lokalizacji dla realizowanej przez siebie działalności rozważała wiele potencjalnych możliwości. Swoją propozycję w formie projektu przedstawiła władzom Gdańska. Spotkano się z pozytywną reakcją. Na wniosek DMK, po kilku miesiącach, przeprowadzonej analizie, Prowincja Zakonu Braci Mniejszych przyjęła ofertę Prezydenta Gdańska pana Pawła Adamowicza, aby objąć funkcję gospodarza na historycznej zabudowanej działce znajdującej się dziś w obrębie miasta na Wyspie Sobieszewskiej. Zgodnie z podjętymi ustaleniami przejęte obiekty w płatne użytkowanie na 10 lat z automatyczną klauzulą przedłużającą do 50 lat, służyć mają realizacji misji Domu Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana M. Kolbego, która realizowana w ramach strategii, wypływa z misji Zakonu i wyraża charyzmat franciszkański. DMK bowiem działa w duchu Świętego Franciszka i dziedzictwa kolbiańskiego. Realizowane przez DMK projekty na Wyspie koncentrować się będą na grupach „mniejszych” społeczeństwa poprzez bycie z „mniejszymi” rozumianym jako: „przebywanie z nimi., czyniąc wszystko co możliwe, dla ich promocji osobowej, społecznej i kulturalnej”. DMK przygotowuje programy, które są: „otwarte na współczesność, w podążaniu z historią”, „bliskie wobec człowieka, w miejscach, w których on żyje”, „oparte o dialog z kulturami”, „otwarte na nowe formy świadectwa i życia apostołomisyjnego: promocję i obronę życia, ochronę środowiska naturalnego, sprawiedliwość i pokój, stare i nowe formy ubóstwa”. Planowane formy pracy nie będą odbiegać od dotychczas stosowanych. Zostaną jednak ubogacone, a dzięki przestrzeni oraz nowym obiektom będą mogły zostać skuteczniej przeprowadzone.

W okresie sprawozdawczym prowadzono szeroką akcję informacyjną i lobbującą nasze przedsięwzięcie. W ramach tego odbywały się m.in. szereg spotkań z władzami Gdańska, województwa a także z naszymi partnerami w Polsce i poza granicami kraju. O podejmowanych krokach i planach związanych z uruchomieniem projektu informowaliśmy i spotykaliśmy się m.in. z konserwatorem zabytków, wieloma specjalistami z zakresu technik budowlanych i projektowych.

Projekt budowlany. Monitorowaliśmy też proces powstawania projektu budowlanego. W dniu 2 grudnia br. złożono dokumentację projektową w Wydziale Urbanistyki, Architektury i Ochrony Zabytków Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Materiał ten zawierał projekt przebudowy i aranżacji obiektów, zgodnie z wcześniej wypracowanymi założeniami przez Radę Programową DMK i zakonną Komisję Budowlaną. Tym samym zakończono kolejny etap prac nad zaadoptowaniem nieruchomości przy ul. Lazurowej 3 i 4 w Gdańsku Sobieszewie na potrzeby działalności statutowej prowadzonej przez Dom Pojednania i Spotkań im. św. Maksymiliana M. Kolbego (DMK) w ramach projektu, któremu nadano roboczą nazwę „Wyspy św. Franciszka”.

Prace projektowe trwały blisko 11 miesięcy. Na wstępie okazało się, że budynki nie spełniają wielu norm obecnie stosowanych w budownictwie. Wymagało to uzyskania zgody na odstępstwa od warunków technicznych. Ponadto wnioski takie należało poprzeć stosownymi ekspertyzami w zakresie ochrony przeciwpożarowej i higieniczno-sanitarnej. Ustalenie indywidualnych warunków skutkowało opóźnieniami dalszych prac projektowych. W trakcie prac okazało się także, że przyjęta koncepcja zagospodarowania oznaczonego w projekcie budynku „D” musi ulec diametralnym zmianom. Budynek ten bowiem po wykonaniu szeregu ekspertyz nie nadawał się do prac remontowych. Należało go bowiem w opinii ekspertów rozebrać i zbudować od podstaw. W trakcie podejmowanych działań napotkaliśmy także na trudności z uzyskaniem stosownych uzgodnień energetycznych. Trwały one znacznie dłużej niż zazwyczaj są przeprowadzane. Wszystkie te uwarunkowania wskazane wyżej spowodowały przedłużenie prac projektowych w sumie o blisko pięć miesięcy.

W roku sprawozdawczym monitorowaliśmy i pracowaliśmy na założeniach do wniosków o dofinansowanie tej inwestycji w ramach dwóch zasadniczych programów europejskich, tj. Programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska-Rosja (niestety nie ogłoszono konkursu we wskazanym terminie z uwagi na problemy proceduralne i brak porozumienia międzypaństwowego) oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego (ogłoszenie konkursu w czerwcu 2012 r.).

Poniżej kalendarium wybranych zdarzeń:

- 30.01. – Zbiórka na rzecz „Wyspy..” w parafii św. Pawła w Elblągu
- 05.03. – Obrady wspólne Rady Programowej i Komisji Budowlanej
- 04-06.04 – Seminarium przygotowawcze do wspólnego projektu w parafii franciszkańskiej w Kłajpedzie.
- 11.04. – Seminarium przygotowawcze do projektu transgranicznego w ramach programu Litwa-Polska-Rosja
- 26.06. – Zbiórka na rzecz „Wyspy...” w parafii Świętej Trójcy w Kwidzynie
- 11-24.07 - 30. młodych Polaków i Niemców remontowało i wykonywało prace demontażowo-porządkowe na terenie byłej Forsterówki w ramach tzw. workcampu. Podczas dwutygodniowych prac zdemontowano starą armaturę sanitarną, ściany działowe oraz podwieszane sufity. Zdjęto również przegniłe parkiety i wykładziny. Uporzędkowano ścianę łącznikową oraz teren posesji.
- 10.08. – Wizytacja „Wyspy...” przez wikariusza generalnego o. Jerzego Norela
- 31.08. – Międzynarodowe spotkanie z udziałem grupy Żydów, Niemców i Polaków – o idei miejsca mówił dyrektor DMK o. R. Ziola
- 15.10. – 25. lat Prowincji Świętego Maksymiliana na „Wyspie...” – część kulturalno-biesiadna programu obchodów
- 03.12. – Złożenie wniosku o pozwolenie na budowę w Urzędzie Miejskim w Gdańsku

5. Pracownia i warsztaty franciszkańskie

Pracownia franciszkańska. To nowe przedsięwzięcie dedykowane uczniom gminazjów i liceów jest inicjatywą naszego Domu. W ramach czterodniowych (weekendowych) spotkań ze sztuką proponujemy pięć ścieżek tematycznych: rzeźbę, modelowanie, martwą i żywą naturę, portretowanie... I to wszystko dla osób nie muszących posiadać specjalnych zdolności plastycznych. Warsztaty prowadzi absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku Magdalena Golon ze wsparciem ojców franciszkanów. Tematyka bowiem tego przedsięwzięcia sięga do korzeni franciszkańskiej duchowości. Propozycje poszczególnych warsztatów to m.in.: „Ulepić z gliny i tchnąć ducha... Warsztaty modelowania.”, „Zrób samodzielnie instrument muzyczny!”, „Pieśń słoneczna świętego Franciszka wyrażona w obrazach. Franciszkańskie warsztaty pejzażu.”, „Twarz drugiego jako mapa. Geografia franciszkańskiej przyjaźni - święty Franciszek i święta Klara.”. Pierwsze warsztaty odbędą się na początku 2012 r..

III Warsztaty medialne dla franciszkanów. W dniach 18-19 marca br. w Domu Św. Maksymiliana w Gdańsku odbyły się III Warsztaty Medialne dla braci z gdańskiej prowincji franciszkanów. Przedstawiciele Prowincji odpowiedzialni za kontakty z mediami w poszczególnych klasztorach pod okiem dziennikarzy: Patrycji Michońskiej-Dynek i Sławomira Dynka, poznawali funkcjonowanie mediów. W ciągu dwóch dni franciszkanie pracowali nad właściwym przekazywaniem informacji do mediów, oceną aktualnych wydarzeń przedstawianych w mediach (np. Sprawa Krzyża na Krakowskim Przedmieściu). W ramach warsztatów uczestnicy spotkania pisali komunikaty prasowe, brali udział w nagraniach audycji radiowych oraz poznawali prawo prasowe dotyczące sprostowań błędnych lub zmanipulowanych informacji. Nie zabrakło też wspólnej modlitwy na Eucharystii, Liturgii Godzin oraz braterskiego spotkania. Organizatorami Warsztatów byli: Prowincjalna Komisja ds Środków Społecznego Przekazu oraz Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana.

Rekolekcje. W ramach pracy duszpasterskiej dyrektor DMK poprowadził rekolekcje wielkopostne w Szwarcenowie (27-31.03) oraz w parafii św. Jakuba w Leborgu (10-15.04)

Oaza. W dniach 4-6 listopada br. 30 osobowa grupa ze wspólnoty oazowej uczestniczyła w tzw. "Oazie Modlitwy" w Gdańsku w DMK, której tematem przewodnim było „Umiłowanie Liturgii”. Oprócz uczestników z Leborga przyjechali również oazowicze z Człuchowa, Koszalina, Kołobrzegu i Gdyni. W tym czasie opiekę duchową sprawował leborgski moderator: ojciec Paweł Kaczmarek. Grupę odwiedził też moderator prowincjalny o. Robert Zbierański. Czas modlitewnego skupienia od samego początku uczestnicy powierzyli w szczególny sposób Duchowi Świętemu. Każdy mógł Mu oddać swoje kłopoty, radości i nadzieje korzystając z daru modlitwy wstawienniczej wspólnoty. Duch Święty stał się dla grupy nauczycielem w zgłębianiu tajemnic Eucharystii i Liturgii Godzin. Podczas konferencji o. Paweł przypomniał wszystkim, że Msza Święta jest spotkaniem z żywym, prawdziwym Chrystusem, kochającym Bogiem, który chce uczestniczyć w życiu każdego chrześcijanina. "Codziennie jesteśmy zapraszani na ucztę miłości. Powinniśmy jak najczęściej oraz w pełni uczestniczyć w Eucharystii" - mówił duchowny. Spotkania w grupach były poświęcone dalszemu zgłębianiu liturgii Mszy Św. zwłaszcza osobistemu stosunkowi do Eucharystii. Ponadto każda z grup zatrzymywała się szczególnie nad określonymi częściami mszy św. Potem dzielono się wspólnie owocami pracy wszystkich zespołów. Nie zabrakło miejsca na osobiste spotkanie z Jezusem czy to w trakcie "Namiotu Spotkania", czy adoracji. Sobotni oazowy wieczór zakończył się pełną radości agapą. W niedzielę uczestnicy oazy wzięli udział we Mszy Świętej przeżywanej razem z lokalną wspólnotą Kościoła. Na koniec "Oazy Modlitwy" przyszedł czas na „godzinę” świadectw, która była uwieńczeniem a jednocześnie pięknym podziękowaniem Panu za ten czas łaski.

Cykliczne spotkania neokatechumenatu i oazowiczów. Raz w miesiącu w DMK spotyka się grupa neokatechumenalna z parafii katedralnej w Gdańsku Oliwie (ok. 20 os.). Cyklicznie także w każdy czwartek prowadzone są spotkania formacyjne dla oazowiczów (studentów), które prowadzi dyrektor DMK.

Kurs oazowy. Od 26 do 31 grudnia br. asystent ds. oaz w prowincji o. R. Zbierański przeprowadził kurs oazowy (KODA) dla animatorów i animatorów muzycznych. Uczestniczyło w nim ponad 20 os.

6. Działalność kulturalna, koncerty i widowiska artystyczne

Kolędują u Franciszkanów. Na zaproszenie DMK w uroczystość Trzech Króli z koncertem kolęd wystąpił "Zespół w Składzie" (06.01). Na koncert przybyło kilkaset osób. Byli zarówno starsi, jak i najmłodsze pokolenie. Koncert odbył się w Prezbiterium Kościoła Świętej Trójcy. Cenieni muzycy, którzy na co dzień grają w takich zespołach jak Arka Noego, Armia czy Deus Meus pozostawili po sobie niezapomniane wrażenia. Koncertowi patronowali Prezydent Gdańska Paweł Adamowicz, Marszałek Województwa Pomorskiego Mieczysław Struk oraz Minister Prowincjalny o. Adam Kalinowski. Jak co roku dokonana została zbiórka na rzecz ratowania zabytków świątyni.

Gdańczenie bł. Janowi Pawłowi II. Po raz szósty zorganizowano koncert – w rocznicę śmierci wielkiego Polaka, papieża Jana Pawła II. Miał on charakter szczególny i odróżniał się od wcześniejszych wydarzeń. Powodem było wyniesienie na ołtarze. Dlatego, w kaszubskiej stolicy – w Gdańsku wybrzmiało "Kaszubskie Magnificat". Wystąpił chór Discantus z orkiestrą kameralną pod dyrekcją dr Sławomira Bronka. Wspaniałe dzieło, które swoją premierę miało przed rokiem (utwór Michała Sławeckiego) poprzedzone zostało modlitwą. Słowa Jana Pawła II wzywające do pokoju odczytał aktor Zbigniew Jankowski. Po arabsku modlił się imam Hani Hraish z Gminy Muzułmańskiej, zaś w języku hebrajskim modlitwę odśpiewał kantor Niezależnej Gminy Wyznania Mojżeszowego Karol Kołodziej. Korzystając z okazji organizatorzy wręczyli nagrody laureatom konkursu na hasło "Pojednanie".

25. lecie prowincji na Wyspie św. Franciszka. Uroczystą Eucharystią pod przewodnictwem ministra generalnego o. Marco Tasca z Rzymu rozpoczęły się obchody 25-lecia Prowincji Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych (Franciszkanów) w Gdańsku (15.10). Po mszy św. wszyscy udali się na Wyspę Sobieszewską, gdzie DMK przygotował infrastrukturę pod kulturalno-biesiadne świętowanie. Pod specjalnymi namiotami odbyły się prezentacje działalności prowadzonej przez franciszkańskie agendy. Oprócz koncertów zespołu, stoisk dzieł prowincji i loterii misyjnej w specjalnym bloku tematycznym zaprezentowana została działalność Domu Pojednania i Spotkań im. św. Maksymiliana M. Kolbego.

Na Wyspie św. Franciszka zaprezentowano działalność Domu św. Maksymiliana. W punkcie informacyjnym zobaczyć było można wyświetlane filmy z projektów młodzieżowych. Pracownicy merytoryczni DMK odpowiadali na wszelkie pytania związane ze specyfiką działalności. Każdy też otrzyma informator nt projektu „Wyspy św. Franciszka” i prowadzonych przez DMK programów.

Ważną częścią wspólnego świętowania na Wyspie były prezentacje na scenie głównej. Franciszkanie i przyjaciele zakonu zobaczyli m.in. efekty działalności Domu św. Maksymiliana przygotowane przez młodzież z Powiatowego Zespołu Placówek Oświatowo-Wychowawczych w Wejherowie. Wejherowska placówka jest stałym partnerem DMK w

programach międzynarodowych. Młodzież pod kierunkiem pani wicedyrektor Marioli Błaszczuk kilka razy w roku uczestniczy w międzynarodowych wymianach przygotowanych przez kadrę DMK. W programie m.in. Antonina Czoska - „Laugh” z repertuaru Natalie Cole, Antonina Czoska, Klaudia Kułakowska, Iwona Gaffke – „Goodnight sweetheart” – „Hallelujah – Hallelujah” (wersja ze Shreka) Barbara Bobkowska – „Ave Maria” z repertuaru Beyonce Knowle, Występ zespołu Monika & DeTe – „Nie chcę wiedzieć”, Występ zespołu tanecznego z PZPOW w Wejherowie: Hip-hop (2 występy po 3 minuty), Prezentacja projektów: Flecken-Zechlin, My beautiful Baltic, Prawa Człowieka na wojnie, Warsztaty Taneczne w Gdańsku, Warsztaty Kulinarne w Perigoeux, Music meets Culture, Europa pod Lupą oraz Rozstrzygnięcie wojewódzkiego konkursu Maksymiliana Marii Kolbego – XXV lat istnienia Prowincji Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Gdańsku – Andrzej Byczkowski, dyrektor PZPOW i o. Roman Ziola, dyrektor DMK

7. Dialog międzyreligijny

W roku sprawozdawczym kontynuowany był dialog międzyreligijny. Przede wszystkim współpraca DMK realizowana była przez wymianę doświadczeń, organizację wspólnych przedsięwzięć, seminaria, prace stałe zespołów roboczych, m.in. komitetu organizacyjnego Asyżu w Gdańsku. W ramach przygotowań do przedsięwzięć regularnie co miesiąc spotykali się członkowie zespołu reprezentujący współorganizatorów, pod przewodnictwem o. Romana Zioly w następującym składzie: Tamara Szabanowicz z Gminy Muzułmańskiej w Gdańsku, Jakub Szadaj i dr Jarosław Balcewicz, reprezentujący Niezależną Gminę Wyznania Mojżeszowego w RP i Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów, red. Adam Hlebowicz, dyrektor Radia Plus, Arkadiusz Goliński (DMK) i Janusz Karc (Oficyna JP11) i o. Piotr Pliszka (gwardian klasztoru w Gdańsku). Na spotkania zapraszany był również rektor kościoła Świętej Trójcy o. Tomasz Jank.

VI Asyż w Gdańsku

Tegoroczny Asyż... podzielony został na dwie części. Pierwsza, modlitwa międzywyznaniowa odbyła się 24.10, zaś druga część – forum jedności przeprowadzono w dniu 8.11.2011.

Modlitwa o Pokój. Wspólną modlitwą o pokój zakończono pierwszą część tegorocznego "Asyżu w Gdańsku". W międzyreligijnym spotkaniu wzięli udział przedstawiciele wspólnot mniejszościowych: muzułmanie, żydzi, ewangelicy i prawosławni oraz gospodarze miejsca - franciszkanie. Pod namiotem na dziedzińcu kościoła Świętej Trójcy w Gdańsku zebrało się kilkaset osób pragnących pojednania i pokoju na świecie.

Tegoroczny "Asyż w Gdańsku" odbywa się w roku jubileuszu 25-lecia spotkania międzyreligijnego, jakie we włoskim Asyżu zainicjował bł. Jan Paweł II. Od ośmiu już lat corocznie, franciszkanie z gminą muzułmańską i niezależną gminą wyznania mojżeszowego zapraszają mieszkańców trójmiasta i całego Pomorza do wspólnej międzyreligijnej modlitwy.

Po otwarciu spotkania, którego razem dokonali o. Roman Ziola, dyrektor DMK, Jakub Szadaj, przewodniczący NGWM oraz imam Hani Hraish z gminy muzułmańskiej nastąpiła miła uroczystość wręczenia Honorowej Nagrody Ekumenicznej przyznawanej przez Radę Mniejszości Narodowych i Etnicznych na Pomorzu dla dyrektora Domu Pojednania i Spotkań im. św. Maksymiliana M. Kolbego za wybitny wkład w rozwój ekumenizmu w regionie oraz działania na rzecz szerzenia idei pokoju i pojednania.

Na wstępie rektor kościoła Świętej Trójcy o. Tomasz Jank zachęcał do modlitwy "obok siebie, wzywającej dawcę pokoju, aby uściśnić sobie dłoń, nawet jeśli nasza wiara jest trochę inna". Podkreślił, że spotykamy się w "małym Asyżu" wypełnionym duchem św. Franciszka.

Pastor Dawid Baron reprezentujący członków Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego oraz pomorski oddział Polskiej Rady Ekumenicznej apelował o "pokój w naszych sercach, abyśmy żyli ze sobą w zgodzie. Prosił Stwórcę, aby nauczył nas myśleć i czynić wszystko co służy pokojowi!". O pokój w miejscach gdzie trwają wojny modlił się imam Hani Hraish z Gminy Muzułmańskiej w Gdańsku. W szczególności wymienił Libię, Jemen i Syrię, ziemię proroków. W imieniu społeczności żydowskiej modlitwę poprzedzoną śpiewem kantora odczytali Bogusław i Stanisława Łowińscy z Niezależnej Gminy Wyznania Mojżeszowego w RP. Z aktorskim zacięciem powtarzali: "wszechmogący Panie Królu nieba i ziemi wypełnij ciszą burzę serc naszych..., pomnażaj pokój i miłość!". W języku cerkiewno-słowiańskim z modlitwą do Boga zwrócił się ojciec Doroteusz Józwik, proboszcz prawosławnej katedralnej parafii św. Mikołaja Cudotwórcy w Gdańsku. Prosił "o pokój dla całego świata, o pokój dla każdego miejsca i jego mieszkańców" Międzyreligijne spotkanie modlitwą o pokój zakończył minister prowincjalny zakonu gdańskich franciszkanów ojciec Adam Kalinowski prosząc Pana "abyśmy na nowo odkrywali plan zbawienia świata i znaleźli swoje miejsce na mapie pokoju, który stworzył Bóg!"

Na zakończenie gwardian gdańskiego klasztoru o. Piotr Pliszka razem z dyrektorem DMK o. Romanem Ziółą wręczyli gościom płonącą statuetkę gdańskiego Asyża - otwartą dłoń, zaprojektowaną i wykonaną specjalnie na tę okazję przez artystkę, rzeźbiarkę Magdalenę Golon. Całą uroczystość uświetnił Gdański Chór Nauczycielski pod dyrekcją prof. Teresy Pabjańczyk. Doskonale dobrany repertuar, wstęp oraz minikoncert na podsumowanie idealnie wpisały się w klimat międzyreligijnego spotkania. Zaprezentowano pieśni w języku cerkiewno-słowiańskim, niemieckim i hebrajskim. Dodatkowo, na zakończenie poza programem, spontanicznie wystąpił z pięciominutowym programem zespół "Qirim" z Krymu z układem muzyczno-tanecznym. Ponadto starosta kościerny Piotr Lizakowski podziękował franciszkanom za stałą współpracę, przekazując obraz olejny z wizerunkiem papieża.

Symposium Jedności zatytułowane zostało **"Drogi do miejsc świętych"**. W dniu 8 listopada br. w symposium wzięli udział przedstawiciele wspólnot. Chrześcijan reprezentował Grzegorz Górny, założyciel i redaktor naczelny kwartalnika "Frona". Przy stole prezydialnym zasiadli także Jakub Skrzypczak, kulturoznawca i teolog żydowski, absolwent ortodoksyjnej jerozolimskiej jesziwy oraz Helena Szabanowicz, polska Tatarka, która odbyła pielgrzymkę do Mekki. Sala kapitulna w Muzeum Narodowym w Gdańsku wypełniona została po ostatnie miejsce. W spotkaniu wzięli udział m.in. goście reprezentujący mniejszościowe kościoły: ks. Dawid Baron z kościoła ewangelicko-augsburskiego oraz ks. dziekan Doroteusz Józwik z cerkwi prawosławnej. Swoją obecnością zaszczylił także ks. dr Grzegorz Rafiński, proboszcz i kustosz Sanktuarium Pojednania w Łęgowie.

Rozmowę przed zgromadzoną publicznością moderował red. Adam Hlebowicz, dyrektor Radia Plus. Jako pierwsza głos zabrała H. Szabanowicz, która przypomniała historię polskich Tatarów, wspominając miejsca pielgrzymowania Tatarów w Rzeczpospolitej. Wspomniała też legendę o tatarskim muzułmaninie, który miał w cudowny sposób "przenosić się" do Mekki. W osobistej relacji podkreśliła, jak ważne było własne odcięcie się od złych emocji i zajrzenie w głąb siebie. Z ortodoksyjno-żydowskiego punktu widzenia pielgrzymowanie wiązało się z pierwszą wędrówką Abrahama z Ur do Kanaanu. Ten przykład swoistej pierwszej pielgrzymki podał Jakub Skrzypczak, reprezentujący wyznawców judaizmu. Wskazał też na wiele podobieństw jeśli idzie o drogę do miejsc świętych, szczególnie podobną do tej jaką podążają muzułmanie. Przywołał opowieść o dwóch pobożnych mężach, którzy w Palestynie w pielgrzymce do grobu swojego duchowego nauczyciela podążali razem. Szli obok siebie, ale

nie wiedzieli, że podążają do tego samego grobu, gdyż imię nauczyciela w języku hebrajskim brzmiało zupełnie inaczej od tego samego imienia w języku arabskim. Grzegorz Górny, katolicki wydawca i założyciel czasopisma "Frona" odniósł się do pątnicznych szlaków Polaków na przykładzie trwającej od 300 lat pielgrzymki do Częstochowy. Głosy prelegentów uzupełnił ks. Doroteusz Józwik, mówiąc o kilkusetletniej prawosławnej tradycji pielgrzymowania na św. Górę Grabarkę oraz do monasterów w Supraślu i Jabłecznej.

Do blisko dwugodzinnej rozmowy włączyli się także trzej pielgrzymi Roman, Wojciech i Dominik, którzy samotnie, pieszo pokonali drogę z Jerozolimy, Fatimy i Moskwy do Asyżu na światowe obchody jubileuszu 25-lecia międzyreligijnego spotkania, któremu przewodniczył Benedykt XVI. Podzielili się z zebranymi swoimi doświadczeniami pątnicznymi. Wskazali jak wiele wyrzeczeń kosztował ich trud pielgrzymowania. Przypomnijmy, że pątnicy zostali rozesłani z Gdańska przez franciszkanów. Udzielono im błogosławieństwa oraz wsparcia logistycznego. A współorganizatorzy "Asyżu w Gdańsku" wręczyli im sygnowaną przez swoje wspólnoty "Deklarację cywilizacji miłości", którą przekazano później Biskupowi Rzymu i kustoszowi asyjskiego sanktuarium.

Na zakończenie dyrektor DMK o. Roman Ziola podziękował szczególnie wszystkim dobrodziejom i mecenasom, którzy wspierają organizację międzyreligijnego "Asyżu w Gdańsku". Wymienił m.in. władze miasta Gdańska, samorząd wojewódzki, Nadbałtyckie Centrum Kultury oraz gospodarza miejsca, dyrektora Muzeum Narodowego w Gdańsku Wojciecha Bonisławskiego.

Szczególne brawa otrzymała formacja muzyczna. W tym roku oprawę artystyczną zapewniła grupa "Ufam", której moderatorem jest kapucyn o. Piotr Nowak.

Deklaracja Cywilizacji Miłości. Przedstawiciele wspólnot religijnych, współtworzący komitet organizacyjny Asyżu w Gdańsku podpisali się pod wspólnym dokumentem, który nazwano deklaracją cywilizacji miłości. Uroczyste spotkanie i modlitwa międzywyznaniowa odbyła się w Prezbiterium Kościoła św. Trójcy w Gdańsku w dniu 23 czerwca br.

Spotkanie w Asyżu z Benedyktem XVI. O. Roman Ziola, dyrektor DMK wraz z o. Mateuszem Stachowskim, reprezentującym gdańską Prowincję Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych podczas światowego spotkania przywódców religijnych w Asyżu przekazali władzom kościelnym i zakonnym gdańską deklarację cywilizacji miłości. Dokument został podpisany w czerwcu br. przez organizatorów "Asyżu w Gdańsku". W imieniu franciszkanów swój podpis złożył minister prowincjalny o. Adam Kalinowski, w imieniu społeczności żydowskiej - Jakub Szadaj, przewodniczący Niezależnej Gminy Wyznania Mojżeszowego, zaś w imieniu chrześcijan - członków Polskiej Rady Ekumenicznej - bp Marcin Hinz, ordynariusz diecezji wrocławsko-pomorskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego.

Przesłaniem dokumentu jest ponowne przypomnienie "prymatu etyki przed techniką, "być" przed "mieć", człowieka przed rzeczą i miłosierdzia przed sprawiedliwością". Z takim przesłaniem na jubileuszowe spotkanie do włoskiego Asyżu dotarli także trzej pielgrzymi: Dominik, Wojciech i Roman, którzy przed trzema miesiącami wyruszyli w samotną pieszą pielgrzymkę z Moskwy, Jerozolimy i Fatimy do Włoch. Przypomnijmy, że uroczyste rozesłanie pielgrzymów odbyło się 23 czerwca br. w Gdańsku w kościele Świętej Trójcy. Podczas spotkania w Asyżu nasi pielgrzymi przekazali wikariuszowi generalnemu o. Jerzemu Norelowi oraz kustoszowi klasztoru asyjskiego orędzie pokoju. Na koniec otrzymali błogosławieństwo i krzyże franciszkańskie.

Konkurs na hasło „Pojednanie” jest jedną z cyklicznych inicjatyw DMK. Konkurs ogłoszony został w przededniu ubr. "Asyżu w Gdańsku". Jego celem było m.in. uwrażliwienie młodzieży

na miłość, tolerancję i pokój. Przedsięwzięciu patronowały pomorskie media. Jury konkursu, który przeprowadził Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana Kolbego w Gdańsku, wyłoniło laureatów. W kategorii szkół podstawowych I miejsce zdobyła Weronika Chojanowska (11 lat) uczennica V klasy ze Szkoły Podstawowej im. kontradmirała Xawerego Czernieckiego z Pogórza, przysyłając hasło "Kto wybaczy, ten zrozumie, że pojednać ludzi umie." W kategorii szkół gimnazjalnych zwyciężył Kamil Tokarski z klasy I z Gdyńskiej Szkoły Społecznej i Gimnazjum z hasłem "Przebacząc budujesz nowego siebie". Ponadto konkursowe jury przyznało trzy wyróżnienia. Otrzymali je: Wiktor Bogalecki, uczeń klasy IIIc (Gdyńska Szkoła Społeczna), Michał Ceklarz (kl. VIc) z SP nr 17 w Gdyni i Monika Piepiórka ze SP nr 47 w Gdańsku. Nagrodzonym serdecznie gratulujemy. Wręczenie nagród nastąpiło w dniu 3 kwietnia br w Prezbiterium franciszkańskiego Kościoła Świętej Trójcy w Gdańsku podczas koncertu dedykowanego sł. Bożemu Janowi Pawłowi II.

8. Honorowy patronat

Przedsięwzięcia realizowane w roku 2011 miały znamienitych patronów honorowych, m.in., ministra generalnego zakonu OFMConv. w Rzymie, marszałka województwa pomorskiego, metropolitę gdańskiego, prezydenta Gdańska, i prowincjała zakonu ojców franciszkanów (OFMConv.). Ważną rolę odegrały również media. Na nasz wniosek patronowały one poszczególnym wydarzeniom. W gronie patronów medialnych znaleźli się: Radio Plus, Radio Niepokalanów, Dziennik Bałtycki, Echo Miasta, Gość Niedzielny, serwis informacyjny Franciszkanie.pl, Franciszkanie.tv i portal Wrota Pomorza.

□